

TRBOVLJE, 10. oktobra 1951

Štev. 41. — Leto IV.

VSE VEČJI RAZMAH TEKMOVANJA V POČASTITEV 10. OBLETNICE JA

Kakor je bilo tekmovanje v počastitev 10. letnice JA v trboveljskem okraju v prvih mesecih slabo organizirano, tako prikazuje sedanjí rezultat tega tekmovanja viden napredek. V tekmovanje so

Najboljši je predvojaški center rudnika Trbovlje

V predvojaškem centru rudnika Trbovlje je najbolj disciplinirano obiskovanje predavanj, kar je zasluža dobrega komandnega kadra. Tekmujejo po vseh točkah razpisanega tekmovanja in so si zelo dobro uredili kabinet za predvojaško vzgojo, tako da bodo lahko imeli nemotena predavanja v zimskem času. Udeležba je, lahko rečemo, 99-odstotna. Organizacije ZB v Trbovljah, Hrastrniku in Zagorju so osnovala koordinacijska telesa iz predstavnikov organizacij, društev in družin, da bo njih delo lažje in pregled uspehov bolj natančen.

Center v podjetju CRD v Trbovljah je znatno okrepil elan tekmovanja, saj je pri zadnjih predavanjih dosegel stodoletno udeležbo. Tudi uprava podjetja je pokazala mnogo več zanimanja za center. V trboveljski elektrarni je udeležba predavanj elaba ter bo treba v tem pogledu več discipline.

Dobre uspehe so pokazali v tekmovanju mladinci centra v radeški papirnici. Predpisana predavanja se vrše redno in tudi udeležba je preko 90-odstotna. V mesecu septembru so imeli streljanje. Tukaj so dosegli dobre uspehe, saj so imeli od desetih mladincev trije vsi zadetke na 100 metrov v »bojno metos«, ostali pa po dva in po enega. Tudi ti mladinci imajo zelo lepo urejen kabinet in tudi uprava podjetja poseveča vso pažnjo izvedbi predavanj in vrši nad njimi stalno kontrolo.

CENTER STEKLARNE HRASTRNIK JE LAHKO ZA ZGLED

Med najboljšimi je tudi center steklarne Hrastrnik, kjer imajo redne vojaške vaje in predavanja. Ves center je vključen v strelsko družino ter imajo vsakodnevne vaje s tremi puškami na zrak. Družabno življenje centra je na zelo visoki stopnji; vsak dan se mladinci zbirajo v centru, igrajo šah, proučujejo literaturo, ki je v kabinetu dovolj na razpolago. Udeležba vojaških vaj je stodoletna.

Dobro se udeležuje tekmovanja tudi center na Dolu pri Hrastrniku, kjer se poleg vseh tekmovalnih točk dobro razvija družabno življenje mladincev. Pred kratkim so napravili družaben večer vsem fantom, ki so odšli v JA, žal pa se te odhodnice ni udeležil ne predsednik ne tajnik KLO, skoravno sta bila povabljeni.

Na Dolu pri Hrastrniku bodo 29. nov. odkrili spomenik padlim borcem NOV.

Krajneve zveze borcev NOV dosegajo v tekmovanju lepe uspehe, predvsem pa tekmujejo v organizacijski učvrstitvi ter so svoje delo močno poživili zlasti v zadnjih mesecih tekmovanja. Tako bo krajevna ZB v Zagorju napravila 15. oktobra partizanski pohod na Zeleno travo, kjer se padli partizani Pečar, Levstik in aktivistka Voika. Napravili bodo nadalje tudi taborjenje. Tudi Zveza borcev v Tr-

bovljah bo priredila v tem mesecu partizanski pohod, prav tako tudi borci v Hrastrniku.

Zelo aktivne so zveze borcev v pripravi za postavitev spomenikov padlim borcem v NOV. Tako bo Zveza borcev NOV na Dolu pri Hrastrniku odkrila v okviru tekmovanja spomenik padlim borcem že letošnjega 29. novembra. Organizacije ZB v Trbovljah, Hrastrniku in Zagorju so osnovala koordinacijska telesa iz predstavnikov organizacij, društev in družin, da bo njih delo lažje in pregled uspehov bolj natančen.

TUDI MLADINA TEKMUJE

Mladina bo v okviru tekmovanja na čast desetletnice JA dostojno proslavila 32. obletnico SKOJ. Na Dobovcu bodo odkrili spominsko ploščo, kjer je bila prva konferenca SKOJ. Po centrah bodo slovesne akademije ter gostovanja duštev na vasi. Mladina iz Zagorja bo organizirala tekmovanje v šahu in nogometu. Na Dolu pri Hrastrniku pa hočejo napraviti pohod mladine na kraj, kjer je padel kurir, ekovec Boris Pust, 13 let star partizan, kateremu bodo odkrili spominsko ploščo. Organizatorjem SKOJ v revirjih bodo podeljene spominske plakete.

Lepi uspehi gasilcev v tekmovanju

V mesecu septembru zaznamujejo tudi gasilska društva lepe uspehe v tekmovanju. Tako so na gradnji gasilskih domov napravili 735 prostovoljnih ur. Vsa gasilska društva so imela generalno vajo v Trbovljah. V Izlakah nad Zagorjem so napravili praktično tekmovanje s sodelovanjem 12 društev in 120 gasilci.

Pretekli mesec so imeli gasilci 57 suhih in mokrih vaj. V centrih in na vasi so priredili 14 predavanj o izvenarmadni vzgoji, 18 predavanj pa o protiletalski zaščiti. Na novo so sprejeli 25 članov.

Tudi organizacija Rdečega križa je imela lepe uspehe, saj so priredili v septembru predavanja o zdravstvu v Hrastrniku, Loki pri Zidanem mostu, Vrhovem in na Bregu. Ekipa iz zobne ambulante v Zagorju je napravila izlet na Vače, kjer so pregledali 70 pacientov. V Trbovljah so organizirali dopolnilni tečaj za člane RK, ki so se napravili tečaj za prvo pomoč, s čimer bodo svoje znanje še bolj opolnili. Tečaj obiskuje 22 članov. Tudi članstvo RK so zvišali na 300 oseb in to predvsem na naši vasi.

TEKMOVANJE SE RAZVIJA TUDI V OSTALIH DRUŠTVIH

Kulturno-umetniška društva so proslavila v septembru 400-letnico Slovenske knjige z raznimi prireditvami, zlasti pa z velikim kulturnim festivalom v Loki pri Zidanem mostu. — Tekmovanje se

razvija tudi pri gradnji trboveljske ceste, kjer je v načrtu, da tlakujejo cesto do 22. decembra do Vojnega odseka pod Božičem. Lep uspeh so dosegli v tekmovanju nadalje trboveljski fizikulturniki, ki so si v tekmovanju postavili lastni dom za nogometaše. Tekmujejo pa tudi v gradnji zadržnih domov: v Čemšeniku so se obvezali, da bodo do 22. decembra zgotovili zadržni dom do strehe. Enako obveznost so sprejeli tudi na Trojanah, medtem ko hočejo na Kleku doizdati svoj dom do praznika JA do pritičja.

Protiletalska zaščita tekmuje po razpisnem načrtu. Najboljša skupina je v Kemični tovarni v Hrastrniku, za njo pa skupina na rudniku Trbovlje. V tekmovanju so opolnili svoje vrste na ta način, da so vključili v protiletalsko zaščito 25% rezervo. Slabo pa so se odzvale temu tekmovanju sindikalne podružnice kakor tudi odbor Ljudske tehnike, ki se do danes niso zbrali poročil o tekmovanju v svojih vrstah, ki pa so v največji meri pasivne.

O trboveljskih „mučenikih“ in še kaj

Do tega, kar bi moralo priti v Trbovljah že davno, se je zgodilo: ljudstvo je izgnalo iz trboveljske fare župnika Gorogranc in njegovega kaplana Volaska. Vse vrste govoric so krožile po trboveljski dolini in še drugod o »mučenikih« te nesrečne dvojice, da sta oba gospoda popolnoma nedolžna, kako »strašna krivica« se jima je zgodila in tako dalje in še kaj.

Širša trboveljska javnost je pa kaj malo poučena, kakšen je pravi obraz teh dveh »mučenikov«, kakor jima pravijo nekateri prebrumni ljudje v Trbovljah, medtem ko je večina prebivalstva pozdravila revolucionarno gesto trboveljskega proletariata, ker si pač ne pusti metati peska v oči. Zelo malo ve širša trboveljska javnost o ponašanju in delovanju župnika Gorogranc in kaplana Volaska. Naj sledeče vrstice vsaj nekoliko osvetlijo podobo teh dveh posvečenih gospodov in ljudstvu pokažejo, kakšne gade je redilo v svoji sredi.

Gospod župnik Martin Gorogranc je pokazal svoje pravo lice že s tem, da je odklonil podpis na spomenici vseh narodno zavednih štajerskih duhovnikov, v kateri terjajo izročitev obeh znanih vojni hudodelcev Artukoviča in Paveliča. Ze odklonil podpis na tej listini, ki jo lahko vsak zavedni Jugoslovane, če je le še malo poštenosti v njem, mirne vesti podpiše, je nemalo osumnila celo trboveljsko dolino. Za to nerazumljivo gesto gospoda Gorogranc je naše ljudstvo vedelo in se ji čudilo, ni pa vedelo, da je »dušni pastir«, za katerim posamezniki tako jokajo in ga pomilujejo, vrgel iz svoje hiše duhovnika, ki se je že leta 1942 pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju, in ga tituliral z izmečkom zaradi tega, ker je član društva katoliških duhovnikov. Sedaj ne vemo, kdo je večji izmeček: ali tisti, ki je v najtežjih časih naše narodne zgodovine šel s svojim ljudstvom ali tisti, ki se je svoji narodni in človeški dolžnosti v tem strašnem času izmikal?

Navedimo le par vrstic iz časov preganjanja gospoda Gorogranc iz Trbovelj v Petrinjo, zaradi česar vidijo nekateri v njem narodnega mučenika; povedali so nam jih ljudje, ki so bili prav tako izgnani iz Trbovelj v Petrinjo, in vedo za ponašanje župnika Gorogranc med vojno. Veliko Trboveljčanov je bilo leta 1941 izseljenih iz Trbovelj, med njimi tudi župnik Martin Gorogranc, nadalje duhovniki Kač, Medvešek, Zmavc in Korban. Župnik Gorogranc je že takrat pokazal, koliko mu je bilo za narodnoosvobodilno gibanje, kajti simpatiziral je bolj z ustaši kot pa z osvobodilnim pokretom, kjer sploh ni hotel delati. Prav nič hudo se mu ni godilo v izgnanstvu in nikoli se ni spomnil na Trboveljčane, čeravno bi se spodobilo, da se zanje kot njihov dušni pastir pozanima. In tega ni storil. Ostali duhovniki so bili drugačni: delali so za Osvobodilno fronto, pomagali so našim izseljencem v preganstvu. Lep zgled pravega ljudskega duhovnika je bil v tistih časih pokojni kaplan Kač, ki je večkrat prišel v taborišče, kjer so bili izgnani Trboveljčani, in jim prinesel kruha in denarja. Akoravno je bival ta duhovnik več kilometrov proč od taborišča, župnik Gorogranc pa prav blizu, se slednji za Trboveljčane ni zmenil. Duhovnik Kač je bil aktivist v Osvobodilni fronti in zaradi izdajstva aretiran ter odpeljan v zloglasno taborišče Jasenovac. Med naštetimi mrličji, ki so jih po osvoboditvi našli v Jasenovcu, je ležal z razbito glavo tudi narodno zavedni duhovnik Kač. Kaj takega se Gorograncu seveda ni moglo zgoditi, ker je bil že takrat nasprotnik OF in je tudi po svoji vrnitvi v Trbovlje leta 1945 začel spet

K Trubarjevi slovesnosti v Loki pri Zidanem mostu

Dne 30. septembra t. l. je Ljudska prosveta okr. Trbovlje ob 400-letnici slovenske knjige odkrila v Loki pri Zidanem mostu spominsko ploščo Primožu Trubarju, prve-mu piscu knjig v našem jeziku, ki je župnikoval okrog 15 let v tej fari. K tej spominski slovesnosti objavljamo danes dva zanimiva odlomka iz Trubarjevih spisov. Povzeta sta iz knjige dr. Mirka Rupla »Slovenski protestantski pisci«.

Pred osem in dvajset leti, tedaj kedar sem v Loki per Radočaju farmošter bil, je bila gori nad Kompolom v vinogradih ena haba; ta se je svetila inu pravila, de s. Sebastijan inu s. Roh vsako nuč k se prideta, ž no govoriata inu velita, de se nima na tem hribu nad Kompolom inu Semačino ena cerkev sturj inu sezida; aku tuga ne dejo, taku hoča čez te ludi inu čez živino tako pomor inu žilize poslati, de malu ludi inu živine žive ostanč; onadva

tudi hoča vse vinograde inu pole s točo pobiti. Takim habškim hudičevim marinem so ti preprosti ludge verovali, inu zdajci od lesa inu desak sture eno kapelico inu začno unda mašovati, živino inu drugu blagu ofrovati inu perpravljaj kamine k timu zidanu. Ampak jest sem takim zidanu inu ofrovanu močnu zuper pridigal inu govoril; za tuga volo so mene hoteli ti farmani na Semačini biti, de sem od njih moral pobegniti...

Katera gosposčina, mala oli velika, nemilostivu s sujemí kmeti inu pokorniki okuli hodi, po sili inu po krivini tu nih jemle, prevelike štivre inu flake nalagajo, hud konec vzemo; nih blagu do trefjaca erba ne pride, nih stan inu žlahta cilu pogine, koker so ti celski knezi, naj so si dosti kloštrov inu kaplanij štítali. V Rim hodili, vsj poginili inu konec vzeli, za volo kir so nih kmetom de lipe ščere po sili jemali, ž njimi kurbali inu drugo krivino inu silo obhajali.

odvrčal bi lahko nahujskane in zaslepljene kmečke fante od groznega početja belogardistov, ki jih je bilo ravno v teh krajih največ. Tega pa Volasko ni storil. In to osvetljuje njegovo partizanščino, s katero se je ob vsaki priložnosti tako rad ponašal.

V Trbovlje je prišel Volasko kot duhovnik, ki je bil v partizanih, in splošno mišljenje je bilo, da nam je takih duhovnikov treba. Toda tudi ta gospod je kaj kmalu pokazal svoje pravo lice. Ko je prišel kaplan Volasko na župnijo v Trbovlje, mu je ljudska oblast priskočila na pomoč: mestni ljudski odbor mu je preskrbel dostojno stanovanje in tu kurjavo je dobil za stonj. Pomagali so mu na vseh koncih in krajih, toda kot učenec Martina Gorogranc je pokazal, da »jabolko ne pade daleč od drevesa«. In to drži. Kot duhovniku-partizanu bi bila njegova dolžnost, da bi sodeloval s stanovsko organizacijo duhovnikov, Ciril-Metodovim društvom, ki je v dobrih odnosih z OF in ljudsko oblastjo. Ne — nasprotno — kaplan Volasko, ki govori, da je bil dve leti partizan, ni hotel opravljati svojih državljskih dolžnosti; sabotiral je vsake volitve in se jih ni udeleževal, akoravno so prihajali aktivisti in ga obveščali o njegovi državljski dolžnosti prav na njegovem domu. Kakor župnik Gorogranc, je tudi on odklonil podpis resolucije štajerskih duhovnikov za izročitev obeh narodnih izdajalcev Artukoviča in Paveliča. Tudi ta duhovnik je pokazal, »kako ljubi svojo državo in svoj narod«. Ni se udeleževal volitev, zaradi tega je tudi on za to, da ostaneta vojna hudodelca Artukovič in Pavelič nezakazovana. Gospod Volasko je ljudski oblasti lahko samo hvalen, da ga je pred nedavnim dostojno zaščitila in odpeljala pred razjarijeno trboveljsko množico.

Nimamo vzroka se spraševati, zakaj je trboveljsko ljudstvo take duhovnike, kot sta župnik Gorogranc in kaplan Volasko, izgnalo iz trboveljske fare — nasprotno — vprašati bi se raje morali, kako je mogoče, da jih je trboveljsko ljudstvo tako dolgo gledalo in trpelo v svoji sredi. V Trbovlje želimo in hočemo poštene duhovnike, duhovnike pa, ki jim ni za pošteno in odkritosrčno sodelovanje z ljudsko oblastjo in trboveljskim delavstvom, naj gredo tja, kjer je njihovo mesto. V Trbovlje želimo duhovnike, ki jim je izgradnja socializma v naši državi pri srcu.

JESENSKA SETEV SE BLIŽA ZAKIJUČKU

Da je potek jesenske setve v trboveljskem okraju na splošno še dober — saj ima privatni sektor kljub elabemu vremenu posejanih že 80% predvidene površine — je zahvaliti dobrim organizacijskim predpripravam. Slabše pa je s setvijo v združnem sektorju; tako so industrijske ekonomije opravile jesensko setev doselej le z 22%, ekonomije kmetijskih zadrug z 32%, kmečke delovne zadruge pa z 39%.

Za jesensko setev so bile vse predpriprave storjene pravočasno, kakor tudi čiščenje semen, ki je bilo letos opravljeno z nad 90 odstotki. Prejšnje leto kmetje niso polagali toliko pažnje na čiščenje, ker je bil pridelek žita boljši in se je semenskega žita več dobilo. Letos pa je bilo drugače: poverjenstvo za kmetijstvo pri OLO Trbovlje je zbralo naročila za semensko pšenico za 22.000 kg, za ječmen 2585 kg in za rž 560 kg. To naročilo je bilo skupno za vse sektorje lastništva. Glavna uprava za kmetijstvo pa je podelila vsega skupaj le 3830 kg pšenice, 1700 kg ječmena in 350 kg rži.

To semensko žito, ki ga je bilo premalo, je bilo dodeljeno prvenstveno kmetijskim zadrugam in združnemu sektorju

ter je privatni sektor dobil le malenkostne količine.

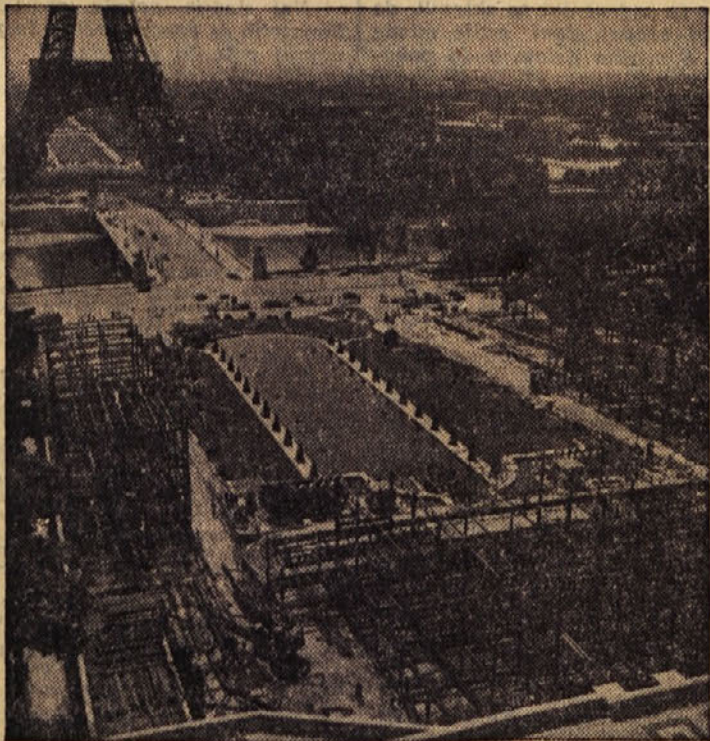
Letos je bilo treba več semenske pšenice kot lani, ko je zadostovalo 9000 kg. Rešiti je bilo treba problem semenskega žita. Kmetovalci so si ga izposodili delno pri sosedih, ki so imeli boljše žito, delno so pa krili potrebe iz žita, ki se je že pri odkupu izbralo za seme. To žito se je očistilo in oddalo kmetom, ki so začeli z jesensko setvijo.

Setev bi bila v trboveljskem okraju že opravljena, če je ne bi v zadnjih dneh oviralo slabo vreme. Več iniciativnosti so pokazali doselej privatni kmetje kot pa združni sektor, kar je treba grajati.

Razprava proti sovjetskim volunom

Pred okrožnim sodiščem v Beogradu se je pretekli petek začela obravnava proti sovjetskim volunom. Zagovarjalo se je 14 obtožencev. Priznanja obtožencev in zbrani podatki so dokazali, da so sovjetski predstavniki povedli, kjer so bili, že leta 1945 iskali in najemali ljudi za volunsko delo. Glavni obtoženelec je inženir Branko Putnik. O tej sodni obravnavi in obsodbi bomo še poročali.

Kaj delajo v Parizu?

V okoliu pripran za zasedanje generalne skupščine OZN, ki bo 6. novembra v Parizu, gradijo tamkaj več dodatnih poslopj za potrebe udeležencev in sekretariat. Slika prikazuje splošen pogled na gradbišče teh stavb. V ozadju vidimo podnožje znamenitega Eifflovega stolpa v Parizu.

DOGODKI PO SVETU

v preteklem tednu

OZN se zanima za petrolejski spor

Spor med Veliko Britanijo in Perzijo glede petrolejskega vprašanja se je v zadnjih dneh še bolj zaostрил. Tako je Anglija vložila pritožbo pri Varnostnem svetu OZN, ker perzijska vlada ne spoštuje sklepov haškega razsodišča o tem vprašanju. SZ je bila proti temu, da bi se perzijsko vprašanje obravnavalo v Varnostnem svetu. Jugoslovanski predstavnik pri OZN, tov. dr. Aleš Bebler, je dejal, da so koraki teheranske vlade proti anglo-iranski petrolejski družbi notranja zadeva Perzije in da zaradi tega Varnostni svet pri OZN ni pristojen, da razpravlja o tem. Svet pri OZN pa je z devetimi glasovi proti dvema sprejel perzijsko vprašanje na dnevni red. Glasovanja sta se vzdržala SZ in Jugoslavija.

Perzija bo kljub temu nacionalizirala petrolejsko industrijo, tudi v primeru, da bi Varnostni svet sprejel za Perzijo negativni sklep. Tako je izjavil predsednik odbora za nacionalizacijo perzijske petrolejske družbe Husein Malki, da sedaj ni več nobene možnosti za povrnitev britanskih strokovnjakov, razen če bi ti stopili v službo nacionalne petrolejske družbe. Težko pa tamkaj za strokovnjake menda ne bo, saj se je iz Hamburga ponudilo 400 nemških strokovnjakov.

Kljub težavnemu položaju pa nekateri še vedno upajo, da se bo to tako kolidirno vprašanje le še zadovoljivo uredilo. Kakšen bo konec tega problema, bodo pokazali nadaljnji dogodki.

Položaj na Koreji se ni zboljšal

Na Koreji noče popustiti niti ena niti druga stran. Tako je izjavil na primer general Bradley, da Združeno poveljstvo lahko z uspehom konča korejsko vojno. Kakor znano, so prišla pogajanja na mrtvo točko. Predstavniki sil OZN pravijo, da bi lahko prišlo do premirja pod pogojem, če zavezniške čete ostanejo na svojih do sedaj zavzetih položajih. Nasprotna stran pa se s tem ne strinja in postavlja zahtevo, naj bi bila meja 38.

... in doma

REORGANIZACIJA VLADE FLRJ

Prezidij ljudske skupščine FLRJ je na svoji sedmi pretekli soboti izdal ukaze, s katerimi se reorganizira vlada FLRJ. Pri vladi FLRJ se po teh ukazih odpravljajo Svet za strojogradnjo, Svet za predelovalno industrijo in Svet za gradbeništvo, ustanovljajo se pa Svet za industrijo in gradbeništvo vlade FLRJ. Prav tako se po teh ukazih opušča ministertvo za

vzporodnik. Dogodki na bojiščih v zadnjih dneh in ogorčene bitke na obeh straneh dajo slutiti, da na Koreji še ne bo prišlo tako hitro do toliko zaželenega miru.

Težave v Indiji

V Indiji bodo verjetno pristopili k izvajanju prve petletke, saj je indijski parlament sprejel predlog predsednika vlade. Od 18 milijard rupij, ki so določeni za izvedbo petletke, so do sedaj dovolili uporabo dveh milijard za ureditev namakalnih sistemov. Ta načrt terja zgraditev petih velikih jezer na indijskih rekah. S tem bi dobili vodo za namakanje velikih površin neplodne zemlje. Dolžina prekopov za namakanje znaša 1600 kilometrov. Računajo, da bi s tem načrtom krili primankljaj hrane za domače prebivalstvo, saj mora Indija uvoziti letno 15 milijonov ton hrane in vendar umre tamkaj vsako leto zaradi lakote okrog 100.000 ljudi.

Sklepi 18. kongresa Mednarodne zadrzne zveze v Kopenhagnu

V Kopenhagnu so prejšnji teden končali kongres Mednarodne zadrzne zveze, ki se ga je udeležila tudi Jugoslavija. Ob zaključku so predstavniki držav sprejeli sklepe, in sicer resolucijo o miru, nadalje resolucijo o sodelovanju z OZN, uradom za prehrano, Mednarodnim uradom za delo in Mednarodno organizacijo kmetijskih proizvajalcev. Prav tako je kongres potrdil resolucijo o potrebi borbe proti monopolom. Jugoslovanska delegacija je predložila osnutek resolucije, iz katere so posamezne člene vključili v že sprejeto resolucijo osrednjega odbora Mednarodne zadrzne zveze. Jugoslovanska vlada pa ni glasovala za resolucijo, ker se ni v celoti strinjala z oblikovanjem besedilom.

V nov osrednji odbor, ki ga je kongres izvolil ob zaključku, je bil izvoljen tudi jugoslovanski predstavnik dr. Mihajlo Vučković.

IZ NAŠIH DELOVNIH KOLEKTIVOV

Apneničarji rudnika Zagorje — zgleden delovni kolektiv

Noč in dan se kadi črn dim iz jaskovnih peči apnenic rudnika Zagorje. Domačini so apnenice že vajeni, toda potnik, ki se vozi z vlakom skozi Zagorje, ne hote pogleda na ta obrat in se marsikdo vpraša, kaj se neki dogaja v neposredni bližini zagorske železniške postaje. Od kamnoloma je videti iz vlaka samo majhen del in po njem bo pazljivo opazovalec ugotovil, da so tukaj apnenice.

O obratovanju zagorskih apnenic smo doslej le malokdaj kaj brali v naših časnikih, akoravno ta delovni kolektiv zasluži, da se o njem več govori in piše. Zagorske apnenice pošiljajo namreč žgano apno v vse republike naše države. Povpraševanje po apnu je že od naše osvoboditve dalje vedno zelo veliko in kolek-

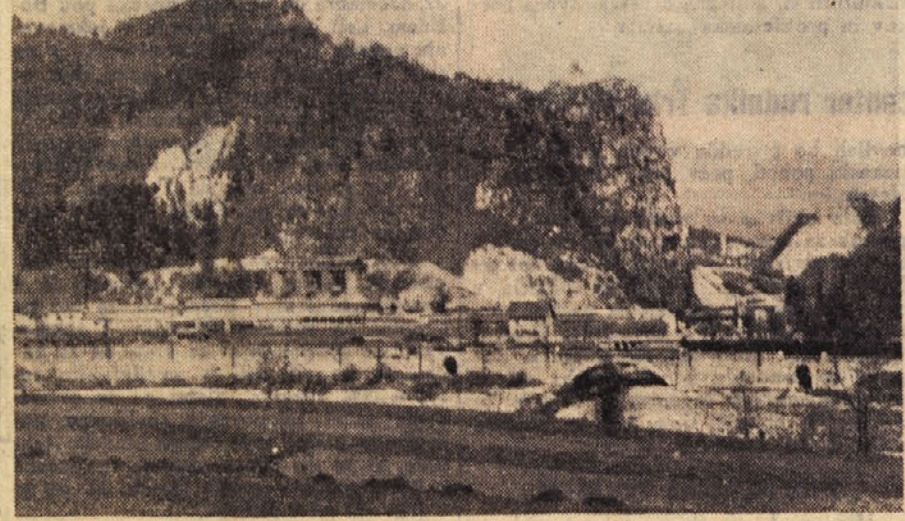
ti opadne odvažali v težkih železnih samokolnicah ob vsakem vremenu, to je v dežju, enegu, mrazu in vročini. Jasno je, da je sprememba temperature škodljivo vplivala na razgreda telesa, kar je spet vodilo k čestim obolenjem. Sedaj so ta delovni postopek zboljšali na ta način, da so na vzhodnem koncu jaskovnih peči izkopal kratke, 1,80 m globok vpadnik. V tem vpadniku imata prostora dva do trije prekučni vozički, v katere vsipajo žareč pepel in ogorke, ki jih ročno odvažajo od jaskovne peči. Žareči material se v teh prekučnih vozičkih gasi z vodo, tako da delavci pri vsakokratnem prevozu samokolnic ne vdihavajo škodljivih plinov. Za odvoz teh zvrčalnih vozičkov od vpadnika do potoka so montirali mo-

žanje proizvajalnih stroškov so odpravili mesto enega nočnega čuvaja ter prenesli to dolžnost na kurjače peči in na nočne nadzornike. V načrtu imajo še izboljšanje dovoza premoaga na južni strani jaskovnih peči s prekučnimi vozički, ki niso dotedanja dovoza s samokolnicami, nadalje izboljšanje nakladanja odpadkov iz kamnoloma, pri čemer bodo pridobili še 15 do 20 vozičkov kamna za jaskovne peči in dobrega gramoza za ceste. Za nakladanje odpadkov bodo uporabili mali bager »Gartner« s pogonom na komprimiran zrak. Ta stroj je ležal že dolgo časa neizkoriščen, sedaj pa delajo z njim prve poskuse, ki so se dobro obnesli.

Velike težave dela kolektivu odkopavanje kamena v kamnolomu. Pred leti so mišlili odpreti nov kamnolom pod Zeleno travo in opustiti sedanje pri apnenicah. Zaradi tega tudi niso gledali na racionalno odkopavanje. Toda tega načrta zaenkrat še ne morejo uresničiti, zaradi česar mora obratovodstvo stari kamnolom urediti za daljšo obratovno robo in izkoristiti razpoložljive zaloge dobrega apnenca.

O delovnem kolektivu lahko trdimo, da je poštvovalen in da gleda na obrat kot na svoje podjetje. Disciplinarnost je vzor. Kulturno-prosvetno delo je povoljno, sindikalna podružnica in partijska organizacija sodelujeta z obratovodstvom in tako se ves delovni proces odvija v lepi harmoniji na plošno zadovoljstvo delavcev. Delavstvo pridno obiskuje sindikalno knjižnico, ki jo vzorno vodi tovarišica Angela Brezovar. Kolektiv je osnoval še poseben podporni fond za svoje člane. Vsak plača mesečno polovico svojega enodnevnega zaslužka. Iz fonda delijo podporne najbolj potrebnim v primerih boleznih ali pa ob kakih drugih izrednih prilikah.

Na kraju moramo pohvaliti najpoštenjše tovariše tega obrata. Pri peči se odlikujejo brigadir Viktor Povšar, ki je član upravnega odbora rudnika, in tov. Anton Cvir, sekretar osnovne partijske organizacije in predsednik sindikalne podružnice. Velike zasluge za dosegene uspehe ima sedanji obratovodja, ki se zlasti zanima za zdravstveno in tehnično zaščito delavcev.

Apnenice v letu 1940

tiv apnenic napreza vse moči, da bi ustregel naročnikom. Daslej so ti apneničarji svojo proizvodni plan in plan dohodkov svojega podjetja vedno presegali, zlasti pa so si prizadevali, da bi izboljšali kakovost svojega izdelka.

Ob prehodu na nov finančni sistem se je ves delovni kolektiv apnenic začel zanimati, kako bi jim bolj znižali proizvodne stroške. Na sindikalnih sestankih so bili na dnevnem redu razni predlogi, ki so jih pozneje obravnavali tudi na obratnih konferencah rudnika. In uspehi tega prizadevanja niso izostali. Pogledimo, kaj so ti apneničarji dosegli v zadnjih dveh mesecih!

Odkar delujejo te apnenice, je bil pereč problem nakladanje živega apna v vagonce. To delo so opravljali ročno. Pri tem so bili seveda najbolj prizadejni nakladalci, ki so morali vdihavati prah živega apna. Maske jih niso ščitile v zadostni meri. V poletnih mesecih so morali delati brez srajc in so se, razumljivo, močno potili. Prah živega apna se je seveda prijel na spetene kože in posledice si lahko mislite: delavci so bili po telesu tako hudo opečeni, da so morali vzeti bolniški list in iskat zdravniško pomoč. Novi obratovodja tega podjetja, tovariš Maks Pintar, je to sečno stran pri delu v apnenicah kaj kmalu uvidel. Studiral je in uvedel mehanično nakladanje apna. Sedaj opravljajo nakladanje z ročnim izsipavanjem vozičkov v premično drčo, ki sega skozi vrata vagona približno do sredine vagona in v višini 80 cm od tal. Pod spodnjim delom drče je v vagonu transportni trak s pogonom na komprimiran zrak. Trak avtomatično naklada apno najprej v en del, potem pa v drugi del vagona. Transportni trak, ki so ga apnenice dobile iz rudniškega obrata v Kisovcu, so se spopadli z vmesnimi valji tako, da težina apna ne more potegniti traku z nosilnih valjev. Pri tem nam nakladanja prihranijo dnevno štiri delovne moči, kar je velik prihranek v denarju. Razen tega pa s tem sistemom dela odpravili nezdavno ročno nakladanje apna. Delavci so se izboljšavo dela zelo zadovoljni, zlasti še, ker znatno znižajo proizvodne stroške.

Kot drugo važno izboljšanje delovnih pogojev v tem podjetju bi omenili odvoz pepela od jaskovnih peči. Doslej se ogorke in pepel odvažali od teh peči s samokolnicami v okrog 120 m oddaljen potok Medijo. Pomočniki kurjačev so te

čisto na električni pogon, ki prej ni bilo popolnoma izkoriščeno. S to izboljšavo so spet prihranili na vsaki delovni izmeni po enega delavca. Razen tega je pri tem načinu dela odpadlo odvažanje odpadkov z najetim konjem, s čimer so spet prihranili mesečno do 6000 din.

V nadaljnjem razvoju bitke za zni-

V Senožetih so ustanovili KDZ „LOJZE HOHKRAUT“

Prejšnjo nedeljo so imeli v Senožetih pri St. Lambertu nad Zagorjem pomemben praznik: kljub številnim oviram jim je uspelo ustanoviti KDZ, tako da je sedaj v Senožetih še ena kmečka delovna zadruga v trboveljskem okraju.

Ustanovni občni zbor nove zadruge je bil v osnovni šoli v popoldanskih urah. Udeležil se ga je poleg drugih zastopnikov tudi poverjenik za kmetijstvo na OLO Trbovlje, tov. Maks Jakopič.

Po poročilih o delu zadruške ekonomije je bilo videti, da je ekonomija dobro uspevala, da je prebrodila začetne težave in da tudi finančno dobro stoji.

V ekonomijo so bila vključena štiri posestva s skupno površino 59,60 ha, ponovno pa je vstopil vanjo posestnik Viljem Groš iz Jarš, tako da se je celokupna površina zemljišč povečala na 76,75 ha.

Ker je ekonomija dobila vse pogoje, da se lahko preimenuje v KDZ, so zadrugniki to tudi storili. Ko so obravnavali ime nove zadruge, so vse vsi odločili za to, naj mlada zadruga nosi ime po znanem revirskem partizanskem borcu Lojzetu Hohkrautu, ki je bil že leta 1941 v teh krajih organizator upora proti okupatorju in je leta 1942 padel na Cvetuži, nedaleč od Senožetih.

Za predsednika upravnega odbora so izvolili Ivana Volja. Zadrugnike je ob tej priliki seznanil z bodočimi nalogami tov. Maks Jakopič.

Kljub odporu raznih kmetov, ki so si mnogo prizadevali, da bi v Senožetih te zadruge ne bilo, se je ta vendar ustanovila in zadrugniki so sklenili, da hočejo biti vredni člani svoje mlade ustanove. S svojim delom bodo poka-

zali, da živi med zadrugniki revolucionarni duh pokojnega Lojzeta Hohkrauta.

Mi se ustanovitve nove zadruge veselimo in zadrugnikom priskrbo čestitamo. Vsi kmetje, ki s tolikim nestrupanjem — da celo sovražnost — gledajo na zadruge, naj preberejo tehtne besede našega maršala Tita, ki je dejal pred kratkim v Čačku v svojem govoru, da se nismo lotili ustanavljanja zadrug zaradi tega, da bi hoteli iz kmetov napraviti kolektiviste, ki bodo jedli iz kotla in ki se bodo morali v zadrugah podrediti diktatu, kakor nam nekateri podtikajo. Maršal Tito je pristavil, da je ustanavljanje zadrug življenjsko vprašanje nove socialistične Jugoslavije.

Ko bodo kmetje sprevideali, da pri ustanavljanju zadrug ni nobenih hudobnih in zahrbtnih namenov in da ni treba nič drugega kot dobre volje, več medsebojnega zaupanja ter pridnosti pri delu, potem bo šla socializacija naše vasi in v njo dvig naše zemlje hitreje izpod rok. Prav nič drugega ni treba kot več medsebojnega zaupanja med kmeti, dobre volje in seveda veliko pridnosti, kakor smo že rekli. Ko bomo to dosegli, bomo z izgradnjo socializma v naši državi prišli mnogo hitreje na cilj, hitreje kot misli še marsikak neverni Tomaž.

Da, prav nič drugega ni treba kot več sklopnosti med kmeti, več medsebojnega zaupanja in marljivosti. S takimi virinami, ki niso težko dosegljive in so človeško mogoče, bomo uresničili velike zamisli naših socialističnih filozofov Marxa in Lenina.

Naj sledijo zgledu zadrugnikov v Senožetih še drugi! Krepko in pogumno naprej v lepšo prihodnost!

II. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije

V Zagrebu je bil v soboto in nedeljo, 6. in 7. oktobra t. l., II. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki se ga udeležili izvoljeni delegati iz vseh republik. Iz Slovenije je bilo na kongresu 150 delegatov, med njimi iz našega okraja 9. Kongresu so prisostvovali član Politbiroja CK KPJ in predsednik Gospodarskega sveta vlade FLRJ tov. Boris Kidrič, član CK KPJ Hrvatske in vlade LR Hrvatske, zaetopniki zveznega odbora Ljudske fronte Jugoslavije in JA ter številni zastopniki delavskih in sindikalnih organizacij iz tujih držav.

Predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj je imel poročilo, v katerem je med drugim dejal, da je Zveza sindikatov Jugoslavije vesetransko razvila svojo dejavnost v okviru borbe za mir, neodvisnost in svobodo naših narodov. Po izvolitvi delovnega ipredsedstva in sprejetju dnevnega reda je govoril tu-

di član Politbiroja CK KPS in predsednik Gospodarskega sveta FLRJ tov. Boris Kidrič.

Kongres je po vseh poročilih in bogati diskusiji izvolil novo vodstvo ter sprejel delovno resolucijo o nalogah članov sindikatov Jugoslavije.

V STRNIŠČU MONTIRAJO VELIKE NAPRAVE ZA OPREMO TOVARNE ALUMINIJA

Velika tovarna aluminijskega v Strnišču je pred kratkim dobila naprave za opremo tovarne, ki so stale okrog dva milijona dolarjev. Te naprave bodo montirali več mesecev.

OBSOJENI RAZBIJAJCI DELOVNE ZADRUGE

V vasi Zabnjak - Kraljev vrh v okraju Vrbovec so poleti 1949 ustanovili kmečko delovno zadrugo »Partizan«. Kljub uspehi zadruge dosegla lepe uspehe. Po odhodu nekaterih članov k vojakom pa je začela zadruga pešati. Rovarili so proti njej razni škodljivci. Letošnji pomlad je poginilo pet konj, ukradeno pa je bilo tudi 1000 litrov vina. Vrednost delovnega dne v zadrugi je začela občutno padati. Poročilo pa se je najti razbijajce te ustanove. Dobili so primerno kazni, in sicer prvi eno leto in pol zapora, drugi eno leto, tretji pa devet mesecev.

40 LOVCEV USTRELILO SAMO ENEGA ZAJCA

V plevelskem okraju je registriranih 40 lovcev, vendar so volkovski mioni njih lansko leto raztrgali okrog 1800 ovac, 260 glav goveje živine, 20 konj in 84 prašičev. Že te številke niso kaj pohvalne za te lovce. Pred dnevi so tamkajšnji slovinci napravili velik lov, ki je trajal več ur, ustrelili pa so enega očega zajčka, drugega pa je dohitel in zadavil pes.

John P. Herrick:

OBRAČUN

Miss Evelyn je priredila spot on izmed svojih sijajnih soorej, na katero je bil povabljen odlični svet. Godba je igrala, pari so plesali... Zbrale so se ženske, ki so se objestno smejale, in elegantni, duhoviti moški. Flirtali so in plesali — drugi pa so igrali karte.

V temnem kotu sta sedela dva moška. Sedela sta ves večer in nista spregovorila besede. Samo igrala sta. Naključje ju je seznanilo na tem večeru. Bila sta si po značaju tuja in tudi po zunanosti sta se ločila.

Prvi je bil neki angleški plemič lepe in velike postave in nedostopen mož. Delal je vrtiš človeka, ki se zaveda svoje premošnosti nad nasprotnikom. Drugi je bil mož, ki se je sam postavil na noge, selmademan, kakor pravijo v Ameriki. Bil je dolarski milijonar.

Sedela sta že ves večer in kvartala. Hladno sta se gledala. Izbirala sta karte in jih metala na mizo. Igrala sta z zadržanim ogorčenjem, izgledalo je, da ti nekaj med njima...

In karte so padale, padale neumljeno in naraščale v kupčke. Zdaj je dobil ta, zdaj drugi. Leča so jima postajala trda, z ostrimi potezami, ki so izražale vseh nekakšno grožnjo... Videti je bilo, da čakata na konec igre, na dokončen razkaz, ki mu ne more ubežati eden izmed obeh.

Pastor Randers, ki je bil tudi med gosti, se je najprej spotaknil nad tolastami dam. Kritičnoval je globoko dekolteje ter razvijal misli o izprazenosti današnje družbe, končno pa je namršil obrvi in začel opazovati oba

kvartala. Zdržal pa ni dolgo: razjezil se je in dejal s povzdignjenim glasom moralista: »Prosim, pogledite samo, kaj počenjate! Drug preži na drugega! Oči se jima svetijo kot oblaki ob tleskanju. No, to bo lep konec!«

»Ali mislite, da se boita drug drugega?«

»Poglejte jih samo!«

Takrat pa je Jim Burke, mož z milijoni, vstal. Položil je karte na mizo, spravljal je pripril denar, nato pa leno pogledal po družbi. Denar mu je bil dovela briga. Motilo ga je nekaj drugega — to, da so gostje opazili njegov arepi pogled na igralka.

Randersu, ki je nekaj bleknil o strahu, ki da se kreše med obema, je rekel: »Kaj vi veste, kaj je strah! Vi ste mož besede in prižnice! Kar govorite, vzamete iz pridige. Strah je to, kar sem doživel jaz. In tisti, ki je to doživel, kar sem doživel jaz, se ne boji ničesar od sodnega dne!«

»Povejte, pripravdajte nam vendar, kaj ste doživeli,« ga je prosilo več gostov.

»Gospoda,« je dejal Burke, »stakni doživljaji so ne pripovedujejo!«

»A če vas prosim gostiteljica, gospod Burke, se je vmešala miss Evelyn.

»Prav, miss Evelyn,« je ravno želel, ko bi Slicer ne znal prav lepo pripovedovati, toda ališati hočete resnico in čuli jo boste!«

Bilo je nekako takole... Po vsej Ameriki je šel klic: zlato, zlato! In ljudi je popadla mrzlica... Zlato! Tisočglava množica so se začele valiti proti deželi. Vse je tiščalo za zlato, drvelo za sredo... In na tisoče jih je ostalo tam. Pustili so svoja življenja v deželi, kjer so si obetali srečo. Stradali so, zmrzavali so, bojevali so z Indijanci, kralji so za vsako ped zemlje...

V to armado sem se uvrstil tudi jaz. Ne kot iskalec zlata, marveč kot mož, ki živi in se preživlja s srečo ali nesrečo drugih. Bil sem mlad in ni se mi ljubilo pehati

za zlato. Misli sem, čemu bi se pehal, če lahko kopljem zlato iz — žepov! Nisem hotel tvegati, da bi leta in leta iskal zlato in nato postal pustil vse tam ter se nazadnje vrnil med ljudi bolan, izčrpan, na pol mrtve. Računal sem, kjer je toliko ljudi, bo pa nekaj zaslužka. In imel sem prav. Bili so lepi časi. Kupoval in prodajal sem vse. Ni trajalo dolgo, pa sem obogatel.

V Vunatoku sem sezidal skladišča in prodajalno Na visoki ravni tega kraja sem postavil majhno trgovino. Izpogovarilo so puške. Lovili smo živali... streljali pa tudi Indijance...

No — in Indijanci so se nam maščevali. Najprej so nas hoteli izrinuti iz lovišča. Ko so videli, da ne gre, so nam sporodili preko tolmachev, da je kraj, kjer smo se zasedrili, za njihovo plemo svet kraj. Smejali smo se. Moji tovariši so začeli ravno zaradi tega se bolj prijetikati. Padel je prvi strel. Indijanci so božali, nam pa je bil njihov beg v se večjo zabavo.

Sledečo noč nas je zbudilo iz spanja grmenje. Kaj je? Ali se bliža vihar? Ne, ni mogoroc... Na nebu so sijale zvezde. A grom se je ponavljal, postajal je vedno močnejši, prihajal je vedno bliže... Zdelo se je, kot da se valj proti nam valjanskata skala, ki drvi v dolino in drobi pod seboj debela kot slamatna bilka.

Večina naselbinskih hiš je bila uničena. Zvečer nas je bilo tristo. Ob zori nas je bilo še osmeseč.

Strinjajstorijski kolonistov se je tako prestrašila, da so vsaj skušali pobegniti. Med tistimi, ki niso zgubili poguma, sem bil tudi jaz. Ostal sem z ženo in otrokom. V naši družbi je bil tudi neki Anglež.

Anglež je bil potomec stare, plemiške hiše. Pripovedoval je, da je njegov oče lord. Dobro! Zbogom, strahopetci! smo dejali za odhajajočimi.

Ne bom vam prikrival resnice: postalo nam je tesno pri duši. Moja žena je trepetala ob bojazni. Bala se je predvsem za

otroka. Anglež je bil bled kot smrt. Jaz sem se držal hrabro. Vedel sem, da moram dati drugim dober zgled.

Preživel sem še marsikakalen strah in sem se tolažil, da bom premagal tudi tega. S puško v roki sem pričakal mrak.

Vse naokoli tišina. Odleglo nam je.

Moj sin, pogumen dečko, je odprl vrata in pomolil glavo v noč. Zunaj je bilo divje vptije Indijancev. In v daljavi se je oglašal peklenški, satanski smeh. Srce se mi je krčilo.

Noč je bila gosta, moj sin je bil izven hiše. A kdo si more predstavljati v takem položaju očeta in trepetajočo mater!... Molila sva, da bi se vse dobro izteklo. Da bi sin ne šel predaleč, da se ne bi kaj zgodilo...

Potem so začele pokati puške. Pograbili smo orožje in naslonili puške cevi na okno.

Oglasile so se stopinje. Koraki so prihajali vse bliže... In zdaj je nekdo potrkal na vrata.

Zdelo se nam je, da pleza nekdo čez ograjo, a videli nismo nikogar. Šele potem se je zasvetil neki obraz. Strelno nas je do morza. Vsi smo mišlili, a nihče ni rekel: Indijanci!

Takrat je Anglež sprožil puško. Strel je zažvižgal, nekaj težkega je padlo na tla. Vsi smo bili veseli, da je bil sovražnik pogoden in da je nastal mir.

Do jutra je bilo vse tiho. Ko smo vstali, smo šli gledat okoli hiše, koga je ponoči pogodil strel.

Onkraj ograje je ležal moj sin... Krogla mu je preluknjala čelo...

Moje oči so se srečale z Angleževimi. Brez besede je snel z zidu svojo puško in odšel.

Pograbil sem za orožje in streljal za njim. A moja žena je prišla za cev in jo namorila v zrak. Anglež je ušel svoji smrti.

Vidite, pastor Randers, v tistem trenutku sem prvi v življenju okusil strah, strah

pred samim seboj, pred ubijalcem, ki se ni sramoval pokončiti toliko in toliko Indijancev, da so potem navallili na našo kolonijo, jo decimirali in razpršili. Videli smo svojo krivdo. Takrat sem razumel divje vptije Indijancev ponoči, vroite, ki je prsilavljalo svoje znano nad nami... In pravljalo sem se se tega, da je moj sin mrtve.

Moje življenje je zgubilo tedaj vsako ceno. Žena je umrla ob žalosti. Jaz pa sem se odpravil naprej po svetu. Kaj mi je ostalo od vsega? Imel sem mnogo denarja, a do njega mi ni bilo. Moje življenje je bilo uničeno.

Vrnil sem se v dolino, med ljudi. Iskal sem ubijalca svojega sina. Misli sem si, če si izgubil vse — ali naj pustim živeti njega, ki mi je ukradel srečo? In začel sem potovati iz kraja v kraj, vozil sem svet, države v državo. Prehodil sem ves svet. Povsod sem našel denarja in zlata v izobilju. Pustolovim sem — vselej se je vse srečno izteklo. Prijel sem za karte — moje premoženje se je množilo samo od sebe. O, zato pa me je preganjala misel na maščevanje. Sledil sem mu in našel sem ga — noč! — tej hiši...

Vsi so se prestrašeno spogledali. In zdaj, lord Burry, lahko končava našino igro! Pripravljen sem na vse! Imate orožje pri rokah? Je končal Jim Burke.

Well, je dejal na kratko lord, ki so mu voljale Burkerjeve besede. Lahko se greva — na pistole!

Jim Burke je segel po samokresu. Roka se mu je tresla, zobje so mu škrtali, na obrazu so se mu risale čudne poteze.

Lord Burry je stal mirno pred njim in čakal.

Nenadoma pa je Burke povsoli od. Iztegnil je roko in jo ponudil angleškemu lordu.

Dve desneti sta se krepko stisnili. Jim Burke je pogledal okoli sebe, se rahlo poklonil v smeri odseja.

Njegova igra je bila končana. Končana za vedno.

Fizkultura in Sport

Neodločen rezultat bi odgovarjal poteku igre

»Rudar« : »Radnički« (Beograd) 1:3 (1:1)
Okrog tisoč pet sto gledalcev se je zbralo minulo nedeljo na trboveljskem stadionu k tekmi II. zvezne lige med »Radnički« iz Beograda in domačim »Rudarjem«. Že šestič se je naše moštvo srečalo z »Radnički« in bilo še vsakokrat poraženo, vendar še nikoli ni bil »Rudar« tako blizu zmage kot v nedeljo.

»Radnički« : Mijatović, Srdanović, Maras, Palević, Požega, Djurdjević, Petaković, Radunović, Rasković, Prilčević, Josipović.

»Rudar« : Ahlin, Sorel, Laznik, Blatnik, Hudarin, Cestnik, Gorenc, Končija, Klančič, Oprešnik.

Na tistem so vsi računali na zmago naših, zlasti še, ker so fantje pred tekmo zadrževali, da bodo pred odhodom v JA dosegli

zmago, vendar so gostje zaradi številnih zastreljanj priložnosti odnesli domov obe točki.

Že v prvih desetih minutah je imelo moštvo »Rudarja« lepe priložnosti za doseg dveh golov — Orač in Končija: eden vratarju v roke, drugi pa mimo praznega gola. In spet Gorenc, nato Oprešnik, ki je bil grobo zrušen, zato pa je 8 minut pozneje prejel branilca ter je mimo vratarja, ki mu igral branilca, poslal žogo v mrežo. 1:0 za »Rudarja«. Dve minuti kasneje je »Radnički« iz enajstmetrovke dosegel izenačenje. Do konca prvega polčasa je ostal izid igre nespremenjen.

V drugem polčasu so bili igralci »Rudarja« prvih 15 minut enakovredni »Radnički«-mu, toda v 20. minuti drugega polčasa je prišla do izraza tehnična igra gostov; v 20.

minuti je Petaković dosegel drugi gol in štiri minute pozneje je isti igralec postavil končni rezultat (tretji gol bi vratar lahko ubranil).

»Radnički« je bil tehnično boljši, toda moštvo »Rudarja« je igralo pozitivno, ter je bilo v prvem polčasu ter prvih 15 minut drugega polčasa iz zadnjih deset minut enakovredno nasprotniku. Poteku igre bi ustrezal neodločen rezultat.

Sodnik Petrošić iz Splita je sodil slabo in je v veliki meri oškodoval »Rudarja«, pri čemer sta mu pomagala še stranska sodnika, med njimi Dervarić iz Celja, medtem ko je bil Presinger dober.

Z odhodom treh igralcev (Oprešnik, Laznik in Cestnik) v JA bo moštvo »Rudarja« močno okrnjeno.

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

»Rudar« : »Železnik« (Nova Gorica) 3:1 (2:1)

V predtekmi je mladinsko moštvo »Rudarja« premagalo »Železnik« iz Nove Gorice s 3:1. »Železnik« je igral samo z 10 igralci, ker so nekateri zamudili vlak. Zmaga mladincev »Rudarja« naj bo torej spodbuda, da bodo še bolj pridni v obiskovanju treningov, ker moramo pomisliti, da so mladinci še daleč izpod forme, nasprotniki v tekmovalstvu pa dobro moštro.

TEKMOVANJE ZA POKAL MARSALA TITA

Rudar (B) : Proletarec 2:0 (1:0)

Pretekli četrtek so odigrali na stadionu Rudarja v Trbovljah polfinalno tekmo za pokal marsala Tita v okviru poverjenosti Trbovlje. Po boljši igri je zmagovalo moštvo Rudarja B. Nastopili so vsi bivši igralci prvega moštva, ki so igrali s svojo igro, da sodojše vedno v moštvo, ki igra v zvezni ligi.

Zelo dobro so se izkazali Butkovec kot levi branilec, Florjanc v napadu, Vodišek in ostali. Zelo slabo je sodil sodnik Sumi iz Hrastnika, kar se je poznalo na igri. Bila je razgrnata ter ni bilo videti nobenih lepih potez. Tudi surovo je postal kupljeno stvar.

Grajači je neopornito gesto igralca Rudarja Krasnika kakor tudi igralca Proletarca Repovca, ki sta na igrišču med seboj obračunavala. Rezultat tega je bil, da je Krasnik zapustil igrišče, medtem ko se sodniku ni zdelo vredno poslati oboje na hladno. Sodniku se pozna, da je napravil izpit šele pred kratkim.

»BRATSTVO« : »KRŠKO« 6:0

V polfinalni nogometni tekmi za pokal marsala Tita je »Bratstvo« iz Hrastnika premagalo moštvo »Krškega« s 6:0 in se bo tako srečalo v finalni tekmi v okviru poverjenosti Trbovlje z moštvom »Rudarja« (B).

Če imaš kakšno uro prostega časa in jo mahneš po trboveljski dolini, slišiš to in ono Trenutno se precej govori o bonih, ki smo jih dobili ta mesec v nadomestilo namo prejšnjih življajskih nakaznic. Pa ti govorijo in modrujejo takole: »Bonovi bi se bili nekaj, le denarja je premalo, če kupiš kakšno reč, bi z boni še nekako šlo, v denarju pa moraš oditi za kupljeno stvar precej več kot prej, ko si imela živila nizko ceno in tudi denarja ni bilo treba toliko kot sedaj. Tako mi je neki nameščene, ki ima družino, tožil: »Ta mesec bom moral dati celo plačo samo za nakup hrane, za cigarete pa pa ne bo ostalo nič.« Tako mi je pripovedoval ta mož z zaskrbljenim obrazom. Niti ne pije ne, samo cigarete so njegova slabost.

V trboveljski restavraciji napredujemo. Pred kratkim je tamkaj neka skupina fantov pela proslulne pesmi, ki so se jih naučili med okupacijo. »Wir marschieren« in celo priškonno »Fricko« so prinesli na dan, ker Slovenci paš nimamo nobenih narodnih pesmi. V Trbovljah imamo v SKUD »Loljeta Hohkrauta« odrsko družino, ki je poznana daleč naokrog. Ima nekaj prav dobrih igralcev. In nad to gledališko skupino so se sprili sedaj nekateri naši hudomušniki. Pravičljamo, da trboveljski teater letos ne pride iz zadrega. Zadeva je namreč trenutno taka: to gledališče se nima naštudirane nobene nove igre, igrajo pa vseno hočejo in so v tej zadregi zadnje nedeljo spet dali igro »Zadrega nad zadregom«. Torej imajo ti porazneje le prav, da na gledališki oder ne pride iz zadrega. Imaš pa v Trbovljah še druge ljudi, ki da postavljajo stvar teatra odrzje. Ti pa pravijo, da imajo take plehke igre, čeprav so preprosti ljudem všeč, tako malo »kulturnih maliganov« v sebi kot pokalice ali pa deževnica. Torej — na oder za spremembo spet kakšno igro z vzgojno ali pa kulturno poanto. Naša gledališča v Zasavju in Ljudsko prosveto čakajo težke in resne naloge, kajti ob dogodku zadnje nedelje okraj Save te zabebo v mozer. V Zasavju so se spet začeli bliskati noži. Da, noži so se začeli bliskati. Ne samo v Zasavju, tudi drugod so na vidiku podobne tendence. Trboveljski nogometaši so bili pred kratkim v Boki Kotoraki Lanko leto so igrali Bokeljski v Trbovljah. Ker jim naši nogometaši takrat niso mogli ustreči, da bi vsi gostje prenečevali skupno v eni hiši, so bili slino ujačeni. Da se bo pa ta kamera sprevala v tako sovražnost proti Trboveljskemu, pa nismo mislili. Ko je naš »Rudar« pred kratkim igral s svojim moštvom v Kotoru, je neka »dama« na igrišču vpila: »Dajte mi nož, da jih koljem!« — Z našim starim častiljivim Kaverom Meškom bi zaskrbljeni vprašali: Kam gremo, kam plovemo. Na trboveljski gimnaziji je »preselevanje« narodov, kakor pravijo študentje. Potrebneje prizidka h gimnaziji še ni (pravi,

Ameriški film „HREPENEČA VDOVA“

(Komedijski z divjega zapada)

Dva krošnjarja. Duke in Chester. potujeta po državi Montana in zaideta v mesto Wagon Gap. Vo je preklet kraj. Pošta se g izogiba od daleč, in tuji prav tako, ker so tam pretepi in streljanje na dnevnem redu. Komaj prideta naša dva junaka v mesto, sta že v kaši. Obtožijo ju, da sta ubila Freda Hawkinsa, ki ima prav neprijetno ženo in kopico otrok. Sodišče oba dodeli vdovi, naj ji nadomestita moža pri delu na kmetiji, ki ga je Chester v mestu po nesreči ubil.

Debeli Chester je revež. Ker niti zlepa niti zgrda niso vzeli vdove, se mora mučiti od zor do mraka s trdim kmečkim delom. Vdova si misli — mož se bo omehal — Chesterjev prijatelj Duke pa lepo polega in niti z mezinem ne gane, da bi pomagal svemu tovarišu v nesreči.

Toda za Chesterja pridejo boljši časi. Mesto ga izvoli za šerifa, ker vsi vedo, da bo Chester užival veliko avtoriteto. Kdo se ga bo upal ubiti, ko vendar vsi vedo, da bi ubijalec dobil na grbo sitno in grdo vdovo in še kopico otrok povrh. Tako Chester lahko očisti mesto pretepačev in razbije roparsko bando Jaka Frama, ki strši pa mestu in okolici.

Ves film je grajen tako, da nudi dovolj komičnih prizorov in situacij, skratka — da zabava. Smeši razmere, ki so vladale v

prejšnjih stoletjih v marsikakem mestu na Zahodu Amerike: samovoljo posameznih »krepih rok«, pokvarjenost sodnikov in porot, sploh tisto divjo neugnanost rast novih naselij, s katerimi vred je raslo tudi precej plevla. Film ni narejen iz kakšnega posebnega globljega nagiba, pač pa se bodo gledalci ob njem priročno nasmijali.

Ta film je na sporedu v trboveljskem kinu v prihodnjih dneh.

Kino Trbovlje

bo predvajal amer. cowbojski film

»HREPENEČA VDOVA«

Predstave od petka do torka

Naslednji teden je na sporedu italijanski film

»RIGOLETTO«

Predstave v sredo in četrtek

Velika tombola

ZVEZE BORCEV mesta Trbovlje

bo v nedeljo 21. oktobra

To bo največja tombola, ki je bila do sedaj v revirjih.

50 tombol
20 dobitkov po 2000 din
300 činkvinov
500 kvatrov
900 tern in
1000 amb

Cena tombolske karte 40 dinarjev. Pohitite z nakupom srečk!

Na svidenje 21. oktobra v Trbovljah

Proletarec prvak vzhodne lige

Tekme II. slovenske lige, vzhodni del, so bile v glavnem končane v nedeljo 30. septembra. Proletarec iz Zagorja je gostoval v Storah proti tamkajšnjemu Kovinarju ter ga premagal s 5:3 in si osvojil prvo mesto vzhodne lige z 22 točkami pred Bratstvom iz Hrastnika, ki ima štiri točke manj. Moštvo Bratstva je tudi zadnje tekmo odločilo v svoji prigrabi v Guštanju proti Fuzinarju je dobilo s 3:1.

V zahodni ligi je prvak ljubljanske Sloge. Sloge in Proletarec vstopita v prvo Slovensko ligo.

Tablica prvenstva, v katerem sta tekmovala zastopnika iz revirjev, izgleda takole:

Proletarec	14	10	2	42:12	22
Bratstvo	14	8	2	50:25	18
Drava (Ptuj)	13	7	1	45:36	15
Kovinar (Store)	14	6	3	35:31	15
Kovinar (Tezno)	12	6	3	27:21	15
Studenec	13	2	7	22:30	10
Rudar (Velenje)	12	2	8	16:31	6
Fuzinar	12	1	8	10:54	3

Preostale tekme lahko vplivajo toliko, da si Kovinar iz Tezne osvoji drugo mesto, če zmaga v vseh določenih tekмах.

Ljudski magazin v Celju

nudi svojim odjemalcem možnost nakupa vsakovrstnega blaga v zvezi s KOLOM SREČE. Vsak kupec je vključen in kdor ima izredno srečo, bo lahko prejel za 400.000 dinarjev blaga po izbiri brezplačno. Zaloge so velike, za vsakega razvajenega kupca je nekaj blaga na razpolago. Ogled in obisk Ljudskega magazina še ne obvezuje kupca do nakupa, zato si oglejte naše zaloge!

Revirske anekdote

Smolo je imel

Bilo je pred davnimi leti na rudniku Trbovlje. V tistih časih je bil tamkaj zaposlen kot odpravnik premoaga tovariš N. Bil je zelo resen mož: preden je kaj storil, je vse natančno premislil.

Tako je bil nekega dne gostilničarja, h kateremu je z ostalimi rudniškimi uradniki stalno zahajal tudi naš odpravnik. Krčmar je vse svoje stalne goste povabil na večerjo, med njimi tudi našega resnega odpravnika.

Povabljenec seveda niso vedeli, s čim jim bo gostilničar postregel. Pa je sosed pri mizi šepnil tiho na uho našemu odpravniku, da bodo prišli nocoj na mizo tudi ocvrti piščanci. Zatrjeval je, da ve to prav zagotovo, ker jih je pač videl v kuhinji.

Pa je pričela natakarcica nositi na mizo zbrani družbi izvrstno pljučno pečenko s cmoki. Vsi so jedli z veliko slastjo, le naš odpravnik se je ni dotaknil. Dejal je, da bo pač raje počakal, ko bodo prišli na mizo ocvrti piščanci, ki so mu ljubši. Noče si s pljučno pečenko kvariti teka, tako je pristavil naš mož.

Ko je družba pospravila dobro večerjo, je prišlo na mizo vino. Vsi so bili dobre volje, in pili. Tudi naš odpravnik je pil, na tistem pa še vedno čakal in upal na piščance. Pa jih ni bilo. Naš mož je ves razočaran glodal sub kruh, kajti postal je lačen.

V veseli družbi je bilo kaj kmalu polnoči in gostilničar se je od vseh povabljenih prav ljubeznivo poslovil, zraven pa pristavil, naj si od preostalega vina

vzame vsak po eno steklenico domov. Tudi naš odpravnik je storil tako.

Naslednjega dne so vsi uradniki prinesli od večerjajšnega godovanja preostale steklenice vina s seboj v pisarno, le naš odpravnik jo je pustil doma. Pa so poslali tovariši pisarniškega slugo k ženi našega odpravnika, naj po naročilu njenega moža pošlje takoj steklenico vina v pisarno. Z obnavljanjem in mrmranjem je žena našega moža izročila steklenico vina pisarniškemu slugi.

Ko je bilo vse v redu, so prišli vsi uradniki skupaj, da spijejo vino. Tudi odpravnika so poklicali. Ta pa je dejal, da bo svoje vino spil opoldne doma pri kosilu in — odšel.

Opoldne je našega moža njegova žena sprejela z očitki. Dejala mu je, da je velik sebičen, da ji niti kozarca vina ne privošči, kajti če bi ji ga privoščil, ne bi postal iz pisarne ponj.

Seveda je naš mož debelo pogledal svojo ženo. Po kratkem molku pa je bruhalo iz njega: »Prokleti cigani, spet so me potegnili!«

Važno obvestilo

Dne 15. t. m. bo mestni odbor AFZ Trbovlje delil mleko v prahu za dojenčke. Matere naj prinesejo s seboj izkaznice za dojenčke, vrečke in denar, ker etane doza 30 din.

Terenske aktivistke in matere naj pridejo po vretnem redu:

od 8. do 9. ure 1., 2. in 3. teren;
od 9. do 10. ure 4. in 5. teren;
od 10. do 12. ure 6., 7. in 8. teren;
od 14. do 16. ure 9., 10. in 11. teren;
od 16. ure naprej 12., 13., 14., 15. in 16. teren.

Mleko se bo delilo v bivši mesnici Pokliček (Dimnik).

Velika razprodaja

raznovrstnega blaga

pri TOMANU
v Trbovljah

TEKSTILNO BLAGO
KONFEKCIJA
GALANTERIJA
ZELEZNINA
IN PODOBNO

Ker je rok razprodaje kratek, si oglejte zalogo blaga in pohitite z nakupom. — Našli boste marsikaj za vas in po znižanih cenah

POHITITE CIMPREG — DOKLER SE TRAJA ZALOGA!

OBJAVE

UPRAVA »LJUBLJANKEGA DNEVNIKA« sporoča, da dostavlja naročnikom v Trbovljah in Zagorju svoj list na dom v zgodnjih jutranjih urah. Kdor pa želi, ga lahko osebo dviga v podružnicah »Slovenskega poročevalca« takoj po prihodu pošte med 16. in 18. uro.

RAZGLAS

3. maja 1949 je odšel od doma oče Ivan Šrubar, posestnik v Cebinah št. 3. V zvezi s tem so se zadnje čase začele širiti razne govorice, ki močno prizadenejo čast našega družine Zato pozivamo vsakogar, ki sodi, da je upravičen naš družini očitati kaj kaznivnega ali nečestnega v zvezi z odhodom našega očeta, da to prijavi javnemu tožilstvu ali poverjenstvu za notranje raziskave v Trbovljah. Če pa kdo nima tega poguma in ne kljub temu govori, bo klican na kazensko odgovornost pred sodišče. — Mirko Šrubar, Cebine-Kotredž, Zagorje ob Savi.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM
Po sklepu izrednega zbora zadružnikov Okrajne zveze kmetijskih zadrug v Trbovljah z dne 28. septembra t. l. je prešlo Trbovsko podjetje kmetijskih zadrug v Trbovljah s 1. oktobrom t. l. v likvidacijo. Pozivamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve do 15. oktobra t. l. Likvidacijska komisija

IZJAVA

Podpisana izjavljam da družini Šrubarjevi ne morem očitati ničesar kaznivnega ali nečestnega v zvezi s tem, da je odšel Ivan Šrubar ter se obenem zahvaljujem družini Šrubarjevi, da je odstopila od tožbe. Marija Jesenšek, Cebine

PREKLIC

Preključujem neresenične besede, ki sem jih govorila o tov. Andreju Vipolniku. — Angela Kmetič, Trbovlje.

PREKLIC

Preključujem neresenične vesti, ki sem jih govorila o Amaliji Češko. — Ivan Prašnikar, Trbovlje.

OGLAS

Fotoatelj KLO Zagorje nujno potrebuje fotografskega mojstra — pomočnika. Projele po uredbi. Ponudbe je poslati na upravo gospodarskih podjetij v Zagorju.

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik, Stane Šuštar — Naslov uredništva: Trbovlje, uprava rudnika Trbovlje-Hrastnik — Trbovlje, številka 54 — Bančni račun pri K.H. »Ljudsko« št. 614-1-95322-55 — Plačila plačane pravica v Ljubljani — Poštna plačnina 60 din. v gotovini — Četrtnina 240 din. — Polletna 120 din. celoletna 240 din. — Vsaki vestnik izhaja vsakega ponedeljka. Dopolne sprejemne do vsakega ponedeljka do 12. ure dopoldne.